

BESLUT

Diarienummer V 2026/2131

Datum 2026-08-20

Adressat

Klimat- och näringslivsdepartementet
Enheten för branschernas
konkurrenskraft

Rektor

Yttrande över Europeiska kommissionens förslag till förordning om ett ramverk för åtgärder för att stärka EU:s halvledarekosystem och om upphävande av förordningen (EU) 2023/1781, (Chips Act 2.0) COM(2026) 504 final

Ert diarienummer: KN2026/01414

Lunds universitet har fått möjlighet att yttra sig över rubricerad remiss, vilken har publicerats med anledning av lagförslag från den Europeiska kommissionen till rådet och Europaparlamentet, och lämnar följande övergripande synpunkter.

Lunds universitet välkomnar förslaget till fortsatt satsning på halvledare inom ramen för Chips Act 2.0. Halvledare är ett centralt forsknings- och utbildningsområde vid Lunds universitet med verksamhet vid flera fakulteter och särskilda områden. Nyligen har Vetenskapsrådet rekommenderat finansiering av ett nytt strategiskt forskningsområde inom Avancerade material med fokus på halvledare och intelligenta material i ett samarbete mellan Lunds universitet och Chalmers. En nationell ansökan för ett Excellenskluster ”Essential Semiconductors for Sweden” har skickats in från Lunds universitet och är under utvärdering.

Halvledare är ett alltmer strategiskt område där den geopolitiska utvecklingen kopplat till komplexa leverantörskedjor har resulterat i både nationella satsningar globalt och europeiska satsningar, t.ex. Chips Act 2.0. Länder jämförbara med Sverige som Finland, Österrike och Nederländerna investerar strategiskt, bidrar till resiliens och profilerar sig internationellt.

Sverige har en stark tradition inom halvledare sedan mikroelektronikprogrammen på 80- och 90-talen och det finns idag ledande företag både inom produktion (t.ex. Silex) och design (t.ex. Ericsson). Ett speciellt fokus i Sverige är innovation med ett stort antal nya företag med upprinnelse i stark akademisk forskning. Under det senaste året har två centrala rapporter publicerats som belyser de svenska styrkorna och möjligheterna men också behoven av satsningar. IVA har inom ramen för Svenska Framtider tagit fram rapporten *"Halvledare En teknikrapport inom Svenska framtider om halvledarområdet"* med fokus på förstärkning av svensk konkurrenskraft. Svensk industri har under ledning av branschorganisationen Svensk Elektronik lyft fram det industriella perspektivet i rapporten *"Sweden's national semiconductor strategy 2035"*. Sammantaget finns behov av långsiktiga satsningar inom forskning, utbildning och innovation, men också inom vidare kommersialisering, t.ex. överföring av teknologi från demonstratorer i universitetslab till småskalig produktion och testning.

Chips Act 2.0 är en långsiktig strategi över den kommande EU budgetperioden vilket understryker vikten av halvledare i Europa. Ett industriellt fokus är naturligt för att samtidigt utveckla tillgång och efterfrågan, samt att stimulera tillväxt i scale-up bolag. Universitetet noterar ett tydligt fokus på chips för AI, vilket kräver design och tillverkning i de mest avancerade noderna där Europa idag har svag kapacitet med ett beroende av internationella aktörer.

Lunds universitet är överlag positivt till de vidare europeiska satsningarna kring halvledare, Chips Act 2.0. Samtidigt finns det

potential för utveckling av förslaget ur ett europeiskt och nationellt perspektiv:

- **Forskning och utbildning inom Chips Act 2.0 behöver stärkas och tydliggöras**

Sverige har en stark tradition av innovation och delaktighet i europeiska projekt. Tillgången till ny banbrytande teknologi bortom budgetperioden behöver säkerställas för att skapa ett långsiktigt hållbart ekosystem.

- **Fokusera och presentera våra styrkor**

Som ett mindre land i Europa måste vi satsa på våra nationella styrkor identifierade av industrin (t.ex. inom rapporten från Svensk Elektronik) och akademien (t.ex. ansökan för Excellenskluster). Vi behöver synliggöra dessa styrkor för oss själva och internationellt.

- **Utveckla rollen för SCCC**

En viktig punkt inom Chips Act 2.0 är att de nationella kompetenscentrum som har etablerats får en fortsatt central roll i det europeiska nätverket, såsom föreslås i artikel 6! Den svenska noden SCCC koordineras av Lunds universitet.

- **Stärk och utöka tillgång och kapacitet för design**

Den europeiska designplattformen behöver tillgängliggöras akademien för utbildning av nästa generation designers med manualer för såväl etablerade kommersiella processer, de nya moderna i pilotlinorna samt ny teknologi. Tillgången till designverktyg begränsar möjligheten för internationella studenter att bidra till utvecklingen. Lunds universitet önskar därmed understryka vikten av innebörden i artikel 5(a) (i).

- **Utveckla infrastrukturen**

Högteknologisk forskning och utveckling är beroende av tillgång till state-of-the-art infrastruktur. Lunds universitet föreslår en etablering av en samlad, nationell Deeptech Large Scale Lab infrastruktur och forskningsmiljö med liknande synlighet som SciLifeLab och är beredd att stå värd för en nationell satsning. Koppling till EU-finansiering och Chips

Act blir en central del, och närheten till MAX IV samt ESS avgörande i ett internationellt perspektiv.

- **Breda pilotlinorna**

Lunds universitet välkomnar att Chips Act 2.0 kommer att fortsätta stödja existerande och nya pilotlinor och önskar att Sverige föreslår en pilotlina för **”Skills, innovation and scale-up in Compound Semiconductors”** som en **Integrated Research & Training Centre and Pilot line** som komplement till etablerade pilotlinor.

- **Överbrygga gapet mellan forskning, utbildning, pilotlinor och produktion**

Sverige har en stark position inom innovation, men vid uppskalning krävs dedikerad utrustning och kompetens inom tillverkning. Svenska universitet behöver utveckla utbildningen inom produktion, gärna i närhet av pilotlinor.

- **Förbered Sverige för Chips Act 2.0**

Säkerställ nationell medfinansiering till svenskt deltagande i europeiska projekt samt engagera ytterligare teknisk kompetens i beslutsprocesserna, t.ex. i form av ett nationellt råd samt ökat deltagande av teknisk expertis i de nationella referensgrupperna kopplade till programkommittéerna i EU:s ramprogram.

Beslut

Beslut att avge detta yttrande har fattats av undertecknad rektor i närvaro av stf förvaltningschef Torun Forslid efter hörande av representant för Lunds universitets studentkårer och efter föredragning av professor Lars-Erik Wernersson, Institutionen för elektro- och informationsteknik. I handläggningen av ärendet har forskningshandläggare Anna Bille deltagit.

Erik Renström

Dokumentet är signerat digitalt, se slutet av dokumentet.